26. 7. 2002

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Recidiva

Z hlediska trestního práva je recidiva závažným jevem, protože ačkoliv byl pachatel již jednou odsouzen za spáchání trestného činu, nedošlo k jeho nápravě, ale opětovně spáchal trestný čin. Recidiva je tedy případ, kdy osoba spáchá trestný čin poté, co již byla pravomocně odsouzena za předchozí trestný čin.

Z hlediska trestního práva je recidiva závažným jevem, protože ačkoliv byl pachatel již jednou odsouzen za spáchání trestného činu, nedošlo k jeho nápravě, ale opětovně spáchal trestný čin. Recidiva je tedy případ, kdy osoba spáchá trestný čin poté, co již byla pravomocně odsouzena za předchozí trestný čin. Aby šlo o recidivu, je nutné, aby pachatel spáchal další trestný čin až poté, co odsuzující rozsudek či trestní příkaz za předchozí spáchaný trestný čin nabyl právní moci.

Zvláštním druhem recidivy je tzv. recidiva nepravá. Jde o situaci, kdy ke spáchání nového trestného činu dojde v době mezi vyhlášením odsuzujícího rozsudku za předchozí trestní čin a právní mocí tohoto odsuzujícího rozsudku.

Recidivu lze různě odlišovat, například podle toho, zda pachatel spáchal stejný trestný čin nebo trestný čin stejného druhu, pro který již byl pravomocně odsouzen (například prvním trestným činem bylo úmyslné ublížení na zdraví a druhým vražda) nebo zda dřívější trestný čin a další trestný čin jsou jiného druhu (prvním trestným činem je krádež a druhým trestným činem omezování osobní svobody).

K recidivě může soud přihlédnout při výměře trestu jako k přitěžující okolnosti. Podle ustanovení § 34 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon je přitěžující okolností to, že pachatel byl již pro trestný čin odsouzen. U této přitěžující okolnosti je však soud oprávněn podle povahy předchozího odsouzení nepokládat tuto okolnost za přitěžující, zejména s ohledem na význam chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsob provedení činu a jeho následky, okolnosti, za kterých byl čin spáchán, osobu pachatele, míru jeho zavinění, jeho pohnutku a dobu, která uplynula od posledního odsouzení, a jde-li o pachatele trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187a odst. 1, také tím, že se tohoto činu znovu dopustil proto, že se oddává zneužívání omamných nebo psychotropních látek a jedů.

V této souvislosti je nutno upozornit, že tam, kde je recidiva znakem skutkové podstaty, nelze k ní přihlédnout ještě jako k okolnosti přitěžující. Došlo by tím k přičítání téže okolnosti dvakrát. Samozřejmě tam, kde intenzita výrazněji převyšuje míru požadovanou skutkovou podstatou trestného činu, je nutné to zohlednit při soudní individualizaci a je možné na ni pohlížet jako na okolnost přitěžující.

Zvláštní recidivou je tzv. zvlášť nebezpečná recidiva. Zvlášť nebezpečené recidivy se dopustí pachatel, který znovu spáchal zvlášť závažný úmyslný trestný čin, ač již byl pro takový trestný čin potrestán a tato okolnost pro svou závažnost zejména vzhledem k délce doby, která uplynula od posledního odsouzení, podstatně zvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost. Takový pachatel je považován za zvlášť nebezpečného recidivistu.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Kdy se z nesplaceného úvěru stane trestný čin? Úvěrový podvod v praxi
- Konec mírných trestů za ničení přírody? Co přináší projednávaná novela environmentálního trestního práva
- Od obchodního rizika k obžalobě: kdy může za dluhy a obchodní jednání společnosti trestně odpovídat její statutár?
- Analytická metoda jako faktor určující hranice trestní odpovědnosti: přeměna THCA na THC při chemické expertíze
- Zahlazení odsouzení: kdy se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen?
- Kauza fenky Asty: proč měl Nejvyšší soud pravdu, ministr spravedlnosti ne, a proč je teď řada na Sněmovně
- Chybějící protokol jako důvod procesní nepoužitelnosti kamerového záznamu pořízeného při sledování osob a věcí v trestní věci
- Kontrolující osoba podle § 37d ZTOPO: nový nástroj v trestním řízení právnických osob
- Komu patří auta z Auta Super? Odpověď nebude v technickém průkazu
- Když formální trestnost nestačí: co přinesl nález IV. ÚS 455/26 k subsidiaritě trestní represe
- Zbraňová amnestie v praxi: kdy (ne)může vydání zbraně vést k zániku trestní odpovědnosti?